

**VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ
MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO
MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PAKEITIMO**

2020 m. rugsėjo 11 d. Nr. V-(1.3)-88
Keturvalakiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymu, 2018 m. birželio 30 d. Nr. XIII-1426, atsižvelgdama į Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojų dalykininkų metodinės grupės 2020 m. rugsėjo 10 d. posėdžio protokolo Nr. 11 nutarimą ir Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio centro pradinių klasių metodinės grupės 2020 m. rugsėjo 10 d. protokolo Nr. 7 nutarimą:

1. Pakeičiu 7.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„7.4. direktoriui pateikia nustatytos formos vyksiančių mokinių sąrašą, (sąraše pažymi mokinio vardą, pavardę, klasę, gimimo datą, mokinių, tėvų telefonų numerius, kuri tikslina prieš pat turizmo renginį) (2 priedas);“.

2. Pakeičiu Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašo 2 priedą jį išdėstau taip:
„Vilkaviškio r. Keturvalakių
mokyklos-daugiafunkcio centro
mokinių turizmo renginių organizavimo aprašo
2 priedas

**VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO
MOKINIŲ, _____ VYKSIANČIŲ Į _____, SĄRAŠAS**
(data) (vieta)

202__ m. _____ d.
Keturvalakiai

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Gimimo data	Mokinių telefonų numeriai	Tėvų (globėjų) telefonų numeriai
1.					
2.					

Direktorė

(parašas)

Vardas, pavardė

Ekskursijos vadovas

(parašas)

Vardas, pavardė

Lydintis asmuo

(parašas)

Vardas, pavardė

Direktorė

Violeta Šaukščiuvienė

PATVIRTINTA

Vilkaviškio r. Keturvalakių
mokyklos-daugiafunkcio centro
direktorius 2017 m. vasario 24 d.
įsakymu Nr. V-(1.3)-33

PRITARTA

Vilkaviškio r. Keturvalakių
mokyklos-daugiafunkcio centro
mokytojų dalykininkų metodinės grupės
2017 m. vasario 21 d. posėdžio protokolo Nr. 3 nutarimu
pradinių klasių mokytojų metodinės grupės
2017 m. vasario 20 d. posėdžio protokolo Nr. 3 nutarimu

VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių organizavimo aprašas (toliau – aprašas) parengtas vadovaujantis Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, Kelių eismo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, Tipine mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcija ir Mokyklinio autobuso vairuotojo instruktavimo tvarka, patvirtintomis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. 4 „Dėl Tipinės mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcijos ir Mokyklinio autobuso vairuotojo instruktavimo tvarkos tvirtinimo“ (toliau – Tipinė mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcija), ir atsižvelgiant į Mokinių vežiojimo organizavimo metodines rekomendacijas, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-1778 „Dėl Mokinių vežiojimo organizavimo metodinių rekomendacijų“, Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio, centro Mokinių skatinimo ir drausminimo tvarka, patvirtinta Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2015 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. V-(1.3)-121, nustato išvykų, ekskursijų, kelionių, turistinių žygių ir kitų turizmo renginių (toliau – turizmo renginių) organizavimo tvarką.

2. Aprašo tikslas – garantuoti dalyvaujančių turizmo renginiuose mokinių saugumą.

3. Aprašo uždaviniai:

3.1. Reglamentuoti vaikų turizmo renginių organizavimo ir vykdymo tvarką.

3.2. Nustatyti asmenų, atsakingų už mokinių saugumą, vadovaujantis pareigybės aprašymu, funkcijas.

4. Šiuo aprašu privalo vadovautis Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojai, kiti asmenys, organizuojantys ir vykdantys vaikų turizmo renginius (toliau – turizmo renginio vadovai).

5. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

Vaikų turizmo renginys – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos) dalis (ekskursijos, išvykos, sąskrydžiai, žygiai, varžybos, turistinė stovykla, įvairūs vykimai (į varžybas, konkursus, olimpiadas, konferencijas ir kt.), vykdoma keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

Ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatyto maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

Išvyka – organizuota mokinių grupių kelionė transporto priemonėmis į numatytą turizmo objektą mokslo ir pan. tikslais;

Kelionė – keliavimas kokia nors transporto priemone numatyto maršrutu;

Turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis pažymėjimą, kad **gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu**, direktoriaus įsakymu paskirtas organizuoti ir vadovauti mokinių turizmo renginiui.

Turistinis žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuota kelionė nustatyto maršrutu pėsčiomis ir (arba) įvairiomis transporto priemonėmis;

Varžybos – organizuotas dalyvių, jų grupių rungtyniavimas ugdymo tikslais.

II SKYRIUS TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS

6. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

6.1. priima turizmo renginio vadovo parengtą turizmo renginio planą (1 priedas) ir mokinių sąrašą (2 priedas);

6.2. rašo įsakymą dėl dalyvių turizmo renginio ir pateikia įsakymą susipažinimui turizmo renginio vadovui ir kitiems atsakingiems asmenims;

6.3. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginio vadovą (-us) vadovaudamasis Mokymo ir žinių darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais tikrinimo bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-276, nustatyta tvarka;

6.4. padeda pasirengti turizmo renginiui;

6.5. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;

6.6. nustato turizmo renginio vadovo (-ų) pareigas;

6.7. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir dalyvius;

6.8. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

7. Turizmo renginio vadovas:

7.1. privalo būti susipažinęs su mokinių ekskursijų, išvykų, kelionių, turistinių žygių saugos ir sveikatos instrukcijomis ir su savimi turėti galiojantį darbų saugos pažymėjimą, kuriame nurodyta, jog gali dirbti saugos ir sveikatos vaikų turizmo renginių vadovu;

7.2. ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki turizmo renginio, vyksiančio už mokyklos ribų:

7.2.1. išdalina tėvams pranešimus bei susirenka tėvų sutikimus (3 priedas);

7.2.2. direktoriaus pavaduotojui ugdymui teikia suderinti turizmo renginio planą, kuriame nurodo turizmo renginio pavadinimą, uždavinį, vietą, maršrutą, transporto priemonę, datą, laiką, trukmę, dalyvius, vadovą, eigą, saugos ir sveikatos instrukcijas (1 priedas);

7.3. renginio plane nurodo turizmo renginio **saugos ir sveikatos instrukcijos** dalis – **bendrąją dalį Nr. 1 ir renginiui reikalingas atitinkamo numerio (Nr.2, Nr. 3, Nr. 4, Nr. 5, Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8, Nr. 9, Nr. 10, Nr. 11, Nr. 12, Nr. 13, Nr. 14, Nr. 15, Nr. 16) elgesio instrukcijas**, patvirtintas mokyklos direktoriaus įsakymu. Jei reikia, instrukciją papildoma atskirais įrašais;

7.4. direktoriui pateikia nustatytos formos vyksiančių mokinių sąrašą, (sąraše pažymi mokinio vardą, pavardę, klasę, gimimo datą, mokinių, tėvų telefonų numerius, kurį tikslina prieš pat turizmo renginį) (2 priedas);

7.5. kolegoms paskelbia apie vyksiantį renginį, klasių vadovams elektroniniame dienyne pateikia mokinių, dalyvaujančių renginyje, sąrašą ne vėliau kaip prieš dieną iki renginio;

7.6. su tėvais, klasės vadovu konsultuojasi apie turizmo renginyje dalyvaujančių mokinių:

7.6.1. sveikatos būklę;

7.6.2. turizmo renginio formą ir priemones;

- 7.6.3. būtiną aprangą ir avalynę, atšvaitus, šviesą atspindinčias liemenes;
- 7.6.4. reikalingą pasiimti maisto kiekį ar nurodant, kur bus užtikrinamas dalyvių maitinimas;
- 7.6.5. kokios lėšos maitinimui ir išvykai reikalingos;
- 7.7. dalyvius supažindina su turizmo renginio planu, pasirašytinai supažindina mokinius su mokinių ekskursijų, išvykų, kelionių, turistinių žygių saugos ir sveikatos instrukcijomis (4–20 priedai);
- 7.8. jei vykstama transporto priemone, numato transporto priemonės sustojimo laiką ir dažnumą;
- 7.9. paskaičiuoja sėdimų vietų skaičių transporto priemonėje ir užtikrina, kad bendras keleivių transporto priemonėje skaičius neviršytų sėdimų vietų skaičiaus.

III SKYRIUS

DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

- 8. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:
 - 8.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;
 - 8.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;
 - 8.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;
 - 8.4. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;
 - 8.5. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;
 - 8.6. saskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;
 - 8.7. jaunesni negu 8.1–8.6 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą;
 - 8.8. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu;
- 9. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, mokyklos direktorius skiria turizmo renginio vadovą ir lydinčius asmenis.
 - 10. Atsižvelgiant į renginio specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius poreikius:
 - 10.1. kai į išvyką vykstančių dalyvių skaičius ne daugiau kaip 15, dalyvių grupę lydi renginio vadovas ir lydintis asmuo (klasės vadovas, mokytojas, bibliotekininkas, socialinis pedagogas, mokytojo padėjėjas, psichologas ar vienas iš tėvų);
 - 10.2. kai į išvyką vykstančių dalyvių skaičius daugiau kaip 15, dalyvių grupę lydi renginio vadovas ir kiekvienai dešimčiai dalyvių skiriamas vienas lydintis asmuo;
 - 10.3. kai į išvyką vykstama su bent viena nakvyne išvykos metu, nepriklausomai nuo dalyvių skaičiaus, dalyvių grupę turi lydėti išvykos vadovas ir lydintis asmuo (žr.10.1. punktą).

IV SKYRIUS

TURIZMO RENGINIO VYKDYMAS

- 11. Turizmo renginio vadovas:
 - 11.1. privalo turėti ekskursijos, išvykos, žygio dalyvių sąrašą su jų ir jų tėvų mobiliųjų telefonų numeriais;
 - 11.2. reikalauja, kad mokiniai griežtai laikytųsi mokinių ekskursijų, išvykų, kelionių, turistinių žygių saugos ir sveikatos instrukcijų;
 - 11.3. jei išvyka vyksta gamtoje užtikrina, kad mokiniai laikytųsi visų bendrųjų gamtos saugos reikalavimų ir taisyklių, kurios yra nustatytos rezervatuose, draustiniuose ar kitose vietovėse;
 - 11.4. įgyvendina numatytą turizmo renginio programą;

11.5. pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginį, jeigu susidaro situacija, gresianti mokinių saugai.

12. Įvykus nelaimingam atsitikimui turizmo renginio vadovas nedelsdamas:

12.1. praneša mokyklos administracijai apie įvykį;

12.2. suteikia pirmąją pagalbą;

12.3. kviečia medicinos pagalbą;

12.4. kviečia policiją;

12.5. informuoja mokinių tėvus (globėjus).

13. Turizmo renginio vadovas atsako už mokinių saugą ir sveikatą iki turizmo renginio pabaigos.

14. Po turizmo renginio:

14.1. mokiniai palydimi į atvykimo vietą.

14.2. aptariami išvykos rezultatai.

14.3. apie pažeidimus (jeigu jų buvo) informuojami tėvai ir mokyklos vadovai.

V SKYRIUS

IŠLEIDIMO TVARKA Į KITOJE ŠVIETIMO ĮSTAIGOJE ORGANIZUOJAMUS RENGINIUS

15. Mokytojas, organizuodamas turizmo renginį į kitos mokyklos organizuojamą renginį, privalo direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikti informaciją sudarant mėnesio veiklos planą iki einamojo mėnesio 25 dienos.

16. Ne vėliau kaip 3 dienas prieš renginį organizatorius turi direktoriui pateikti dokumentus, reikalingus dėl mokinių ir mokytojų dalyvavimo (žr. II skyrius).

VI SKYRIUS

RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

17. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka (pažintinių kelionių ir varžybų organizavimui iš mokinio krepšelio lėšų), pagal projekto dotacijos sutartyje numatytas sąlygas arba lėšas renginiui skiria tėvai.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai nuo 14 metų susipažįsta su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais ir pasirašę žurnale, patvirtina susipažinimą.

19. Mokinių turizmo renginių organizavimo aprašas gali keistis atsiradus naujiems dokumentams, reglamentuojantiems mokinių saugą ir sveikatą.

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
1 priedas

VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLA-DAUGIAFUNKCIS CENTRAS
EKSKURSIJOS, _____, ”_____“
(įrašyti, jei reikia SKIRTOS, KULTŪRINEI, PAŽINTINEI VEIKLAI ar kt.) (pavadinimas)

PLANAS

- 1. UŽDAVINYS:**
- 2. VIETA:**
- 3. MARŠRUTAS:**
- 4. TRANSPORTO PRIEMONĖ** (jei ji bus naudojama):
- 5. DATA:** **LAIKAS:** **TRUKMĖ:**
- 6. DALYVIAI:**
- 7. ORGANIZATORIUS:**
- 8. EIGA:** (aprašoma turizmo renginio eiga nurodant valandas)
- 9. SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJOS:**

Parengė
(Pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
(Data)

SUDERINTA
Vilkaviškio r. Keturvalakių
mokyklos-daugiafunkcio centro
direktoriaus pavaduotojas ugdymui
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
(Data)

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
2 priedas

**VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO
MOKINIŲ, _____ VYKSIANČIŲ Į _____, SĄRAŠAS**
(data) (vieta)

202... m. _____ d.
Keturvalakiai

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Gimimo data	Mokinių telefonų numeriai	Tėvų (globėjų) telefonų numeriai
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
16.					

Direktorė

(parašas)

Vardas, pavardė

Ekskursijos vadovas

(parašas)

Vardas, pavardė

Lydintis asmuo

(parašas)

Vardas, pavardė

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
3 priedas

VILKAVIŠKIO R. KETURVALAKIŲ MOKYKLA-DAUGIAFUNKCIS CENTRAS
PRANEŠIMAS

202... m. _____ d.
Keturvalakiai

Gerb. _____ ,

Pranešame, kad Jūsų sūnus (duktė) _____
(vardas, pavardė)

201__ m. _____ d. _____ val. išvyksta į _____

Tikslas _____

Finansai: _____

Iš ekskursijos planuojame parvykti 201__ m. _____ d. _____ val.

Renginio organizatorius _____
(vardas ir pavardė, tel. Nr.)

Lydintis asmuo _____
(vardas ir pavardė, tel. Nr.)

Ekskursijos vadovas

(parašas)

Vardas, Pavardė

(tėvų, globėjų vardas, pavardė)

(tel. Nr.)

Vilkaviškio r. Keturvalakių
mokyklos-daugiafunkcio centro
Direktoriui

S U T I K I M A S

202... m. _____ d.
Keturvalakiai

Sutinku, kad mano sūnus / dukra / globotinis
(vardas, pavardė)

201.....m.d. vyktų į

Susipažinau su išvykos tikslais, specifiška, maršrutu, trukme. Savo sūnų / dukrą / globotinį
supažindinau su saugumo taisyklėmis, tinkamu elgesiu išvykos metu. Sutinku, kad esant reikalui būtų
suteikta medicininė pagalba.

Informuoju, kad mano sūnus / dukra / globotinis:

1. privalo reguliariai vartoti vaistus (įrašyti),
2. yra alergiškas (kam?)..... (įrašyti),
3. baimės (įrašyti),
4. blogai jaučiasi kelionės metu (pabraukti),
5. kita (įrašyti).

(tėvų, globėjų vardas, pavardė)

(parašas)

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BENDROJI DALIS NR.1

1. Turizmo renginio dalyviai susipažįsta su turizmo renginio programa, tikslais.
2. Turizmo renginio dalyviai turizmo renginio vadovui prieš 2 dienas pateikia tėvų sutikimą (3 priedas).
3. Turizmo renginio dalyviai pasirašo renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instruktavimų registravimo žurnale (forma „Saugaus elgesio ir kt. instruktažai“ atspausdinama iš elektroninio dienyno) arba mokytojo ar renginio vadovo parengtame lape. Už ikimokyklinio ir priešmokyklinio grupių vaikus pasirašo mokytojas.
4. Turizmo renginio dalyviai, susipažinę su instrukcijomis, privalo jų laikytis.
5. Mokinys, įtrauktas į mokinių, dalyvaujančių turizmo renginyje sąrašą, tačiau dėl nenumatytų aplinkybių negalintis dalyvauti turizmo renginyje, privalo apie tai informuoti turizmo renginio vadovą.
6. Jei turizmo renginys organizuojamas iš tėvų lėšų, mokinys privalo pinigus renginiui atnešti turizmo renginio vadovo nustatytą dieną.
7. Jei turizmo renginyje norinčių dalyvauti mokinių yra daugiau nei galima, pirmumo teisė teikiama tiems mokiniams, kurie:
 - 7.1. mokosi puikiai, labai gerai ar gerai;
 - 7.2. garsina mokyklą savivaldybės, respublikos mastu;
 - 7.3. labai gerai lanko pamokas;
 - 7.4. aktyviai dalyvauja klasės ir mokyklos savivaldos gyvenime;
 - 7.5. aktyviai dalyvauja meninėje, sportinėje, kūrybinėje, visuomeninėje veikloje;
 - 7.6. laiku įvykdė turizmo renginio vadovo prašymus (laiku pristatė reikalingus dokumentus, pinigus).

MOKINIŲ VYKIMO MOKYKLINIŲ ARBA KITO VEŽĖJO AUTOBUSU SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJA Nr. 2

1. Autobuso reikia laukti mokyklos kieme arba stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra, – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

2. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.

3. Išlipus iš transporto priemonės draudžiama eiti per kelią pro transporto priemonės galą ir priekį. Reikia palaukti, kol jis nuvažiuos, arba prieš pereidami kelią, paeiti toliau nuo transporto priemonės galo, kad būtų matyti kelias.

4. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdydys kitiems eismo dalyviams.

5. Įlipus į autobusą susipažinti, kur yra avarinis išėjimas.

6. Dalyvių bagažas, kuprinės ir kiti daiktai turi būti saugiai patalpinti transporto priemonės specialiai bagažui įrengtuose skyriuose ir lentynose, kad transporto priemonės salone nebūtų jokių krovinių, aštrių ar sunkių daiktų, kurie sukeltų pavojų transporto priemonės judėjimo metu, staigiai stabdant ar eismo įvykio metu.

7. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinėti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.

8. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.

9. Važiuojant ne miesto transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.

10. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

11. Jeigu autobuse įrengti saugos diržai, keleivis privalo juos užsisegti.

12. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

SAUGAUS ELGESIO EINANT PĖSČIOMIS INSTRUKCIJA Nr. 3

1. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviais.

2. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių važiuojamąja dalimi privalo:

2.1. vaikai iki 16 metų eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis prieš transporto priemonių judėjimo kryptį (kai tai saugu).

2.2. asmenys nuo 16 metų eiti kolona ne daugiau kaip 4 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi.

2.3. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti ne mažiau kaip 2 (ne jaunesni kaip 21 metų) lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis bei vilkintys ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais.

2.4. Rekomenduojama visiems kelkraščiu einantiems organizuotos grupės vaikams vilkėti ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais.

3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.

4. Norint pereiti į kitą kelio pusę pėstysis privalo:

4.1. eiti kairiuoju kelkraščiu (prieš transporto priemonių judėjimo kryptį) iki pėsčiųjų perėjos ar sankryžos, o kur jų nėra - leidžiama eiti per kelią stačiu kampu į abi puses gerai apžvelgiamose vietose;

4.2. sustoti pėsčiųjų perėjos pusėje;

4.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

4.4. pažiūrėti į kairę;

4.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;

4.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;

4.7. eiti tiesiai, ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;

4.8. visą laiką stebėti gatvę, pažiūrint į abi puses.

4.9. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;

4.10. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.

5. Norint pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėstysis privalo:

5.1. eiti šaligatviu dešine puse iki sankryžos;

5.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;

5.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

5.4. pažiūrėti į kairę;

5.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;

5.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama eiti tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.

6. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega šviesoforo:

6.1. geltona šviesa;

6.2. raudona šviesa.

7. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.

MOKINIŲ ELGESIO MUZIEJUOSE IR PARODOSE INSTRUKCIJA Nr. 4

1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo arba gido nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.
2. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.
3. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
4. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
5. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

MOKINIŲ ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ INSTRUKCIJA Nr. 5

1. Laikytis maudymosi atvirose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
6. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. *Gylis* maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip *0,7 metro ikimokyklinio* amžiaus vaikams ir vaikams, *nemokantiems plaukti*. Nuo 0,7 metro iki 1,3 metro – mokyklinio amžiaus vaikams ir mokantiems plaukti vaikams.
7. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16 C vandens temperatūrai. Maudymosi *trukmė nuo 7 iki 30 min*.
8. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.
9. Jei grupė turi valčių, jos turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.
10. Kategoriskai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti iš valtys ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.
11. Kategoriskai draudžiama vieniems dalyviams irstyti valtimi.
12. Suorganizavęs plaukimą valtėmis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiemis kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.
13. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtys borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį.
14. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.
15. Laužą kurti gali tik suaugęs asmuo su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščių.
16. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.
17. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.
18. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.
19. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
9 priedas

MOKINIŲ ELGESIO VANDENS PARKUOSE/BASEINUOSE INSTRUKCIJA Nr. 6

1. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
2. Saugumo reikalavimai - laikytis atsargumo priemonių atrakcijų metu.

MOKINIŲ ELGESIO MIESTE, DIDMIESTYJE INSTRUKCIJA Nr. 7

1. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.
2. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
4. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
5. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
6. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.
7. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
11 priedas

MOKINIŲ ELGESIO LEDO ARENOJE INSTRUKCIJA Nr. 8

1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
2. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
12 priedas

MOKINIŲ ELGESIO NUOTYKIŲ PARKUOSE INSTRUKCIJA Nr. 9

1. Griežtai laikytis parko instruktoriaus nurodymų ir parko vidaus elgesio taisyklių.

MOKINIŲ ELGESIO VARŽYBOSE INSTRUKCIJA Nr. 10

1. Laikytis saugaus eismo, elgesio viešoje vietoje reikalavimų.
2. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
3. Be vadovo leidimo nepasišalinti iš varžybų vykdymo vietos.
4. Vykimo į varžybas metu būti drausmingiems.
5. Varžybų metu pasijutus blogai informuoti vadovą.

MOKINIŲ ELGESIO KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS INSTRUKCIJA Nr. 11

1. Prieš kelionę laivu. pasirūpinti asmenine vaistinėle.
2. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar palydovų reikalavimų
3. Visos kelionės metu būti drausmingiems ir mandagiems.
4. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui.
5. Be vadovo leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
6. Visur ir visada būti punktualiems, atidžiai klausyti grupės vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
7. Nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama lipti
8. Būtina atidžiai išklausti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.
9. Draudžiama lakstyti, bereikalingai vaikščioti laive ar lėktuvo salone, garsiai kalbėti, garsiai juoktis ar triukšmauti.
10. Reikia būti drausmingiems, kultūringiems, paslaugiams savo grupės nariams, pagyvenusiems žmonėms, seneliams ir neįgaliesiems, mažiems vaikams, aptarnaujančiam personalui laukimo salėse kelionės metu.

MOKINIŲ ELGESIO KONCERTE, TEATRE INSTRUKCIJA Nr. 12

1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.
4. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.
5. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
6. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
7. Po pertraukos nevėluoti į antrąją renginio dalį.

Vilkaviškio r. Keturvalakių mokyklos-
daugiafunkcio centro mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
16 priedas

MOKINIŲ ELGESIO OLIMPIADOSE, KONKURSUOSE INSTRUKCIJA Nr. 13

1. Vykdyti organizatorių nurodymus
2. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.

MOKINIŲ ELGESIO VIEŠOJO MAITINIMO ĮSTAIGOJE INSTRUKCIJA Nr. 14

1. Elgtis kultūringai, netriukšmauti, garsiai nekalbėti.
2. Saugiai naudotis reikalingais įrankiais.
3. Kultūringai elgtis maitinimosi metu.
4. Vykdyti vadovo nurodymus.

MOKINIŲ ELGESIO PREKYBOS CENTRE INSTRUKCIJA Nr. 15

1. Vykdyti vadovo nurodymus.
2. Laiku ateiti į sutartą vietą.
3. Neatsiskirti nuo draugų.
4. Jei nežinoma aplinka, neatsiskirti nuo vadovo.
5. Pasimetus skambinti draugui ar vadovui ir nurodyti buvimo vietą.

MOKINIŲ ELGESIO GAMTOJE INSTRUKCIJA Nr. 16

1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos: draudžiama naikinti augalus, gyvūnus.
2. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.
3. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą.
4. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.
5. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.
6. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
7. Negalima naikinti ir gadinti poilsioviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklų ir kt.
8. Klausyti vadovo ir vykdyti jo nurodymus.

MOKINIŲ ELGESIO VAŽIUOJANT DVIRAČIAIS INSTRUKCIJA Nr. 17

1. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.

2. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

3. Dviračio vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisėgus šalną.

4. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklinimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti tik ja ir kuo arčiau jos dešiniojo krašto. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervažiuoti į kitą gatvės pusę privalo nultipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.

5. Dviračių vairuotojams draudžiama:

- 5.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;
 - 5.2. važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;
 - 5.3. važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;
 - 5.4. vežti keleivius;
 - 5.5. būti velkamiems kitų transporto priemonių;
 - 5.6. vilkti kitas transporto priemones;
 - 5.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.
-

